

אורות השבת

גליון מס' 824

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

אחראי מערכת
הרב אברהם טריקי

פרשת השבוע
בלק

עורך
הרב עוזיאל אדרי

דבר רב העיר שליט"א

כוחה של תורה

פְּנַחֲלִים נָשִׂיו פְּגַנַת עָלֵי נֶהָר פְּאֶהֲלִים נָטַע ה'. (במדבר כז, ו)

למה נסמכו אהלים לנחלים... לומר לך, מה נחלים מעלין את האדם
מטומאה-לטהרה, אף אהלים מעלין את האדם מכף חובה-לכף זכות.

(ברכות סז, א)

אף אהלים: בתי מדרשות. (רש"י שם)

הרי לפנינו גילוי מופלא עד למאד אודות מעלת לימוד התורה, שיש בכוחו לכפר גם על עונות
שאינן התשובה מועילה בהם. שכן על כרחך מיירי הש"ס בעונות חמורות שאין התשובה לחוד
מועילה בהם, שאם לא כן מניין לנו שרק התורה מעלה את האדם מכף חובה לכף זכות. ואכן זה
מפורש בדברי רבינו זונה (שערי תשובה), וזת"ד: עבירות שאין תשובה מועילה בהן, כגון עבירות
שחייבים עליהם כרת ומיתות בית דין אשר שנינו במשנה שאם עבר עליהם תשובה וזם
הכיפורים תולין ויסורים ממרקים, הרי שתלמוד תורה בא במקום יסורים ומכפר עליהם, עי"ש.
וצא ולמד לדברי הגמ' (שבת ל, א): 'אמר רב יהודה אמר רב, מאי דכתיב (תהלים לט, ה) 'הודיעני ה'
קצי' (הענידות לבא עלי - רש"י) ומידת ימי מה היא (כמה ימי חיי - רש"י) אדעה מה חדל אני' (באשה יום
אני חדל ובטל מן העולם). אמר לו בשבת תמות. אמנות באחד בשבת (שיוכל להתעסק בי ובהספדי - רש"י),
אמר לו כבר הגיע מלכות שלמה בך ואין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא. אמנות
בערב שבת, אמר לו כי טוב יום בחצריך מאלף' (תהלים פז, יא) טוב יום אחד שאתה יושב ועוסק
בתורה מאלף עולות שעתיד שלמה בך להקריב לפני על גבי המזבח, עי"ש.

ושוב מצינו כעין זה מפורש בדברי הזוהר הק' (יקרא פר' קחשים) עה"פ 'ולכן נשבעתי לבית עלי
אם יתכפר עון בית עלי בזבח ובמנחה עד עולם' (שמואל א - ג, ד): 'בזבח ומנחה אינו מתכפר,
אבל מתכפר הוא בדברי תורה. למה, משום שדברי תורה עולים על כל הקרבת שבעולם, כמו
שכתוב (יקרא ז, לו) 'את התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם ולמילואים', שקולה התורה
כנגד כל הקרבת של עולם. אמר לו, כך זה ודאי, שכל מי שמשדל בתורה, אע"ג שגור עליו
מלמעלה, נוח לו מכל הקרבות והעולות, ואותו העונש נקרע, ע"כ תרגומי.

וגדולה מזו מצינו בגמ' סוטה (ד, ב): 'יקרה היא מפינים, מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים. ועל
כולה יש להשתומם מדברי הגמ' מגילה (ס, ב): 'אמר רב ואיתימא רב שמואל בר מרתא, גדול
תלמוד תורה יותר מבנין בית המקדש, שכל זמן שברוך בן נריה קיים לא הניחו עזרא ועלה,
עי"ש. הרי לפנינו מפורש מכל הלן, ששקולה מצות תלמוד תורה יותר מכל הקרבות שבעולם,
ואף יותר מעבודת כהן גדול ביום הכיפורים בבית קודש הקדשים, ולא עוד אלא שהיא שקולה
יותר מבנין בית המקדש! והדברים מופלאים ומדברים הם בעד עצמם.

וכזאת איתא התם (מגילה סז, ב) אודות מצות הצלת נפשות: 'אמר רב זיסף גדול תלמוד תורה
יותר מהצלת נפשות, דמעיקר חשיב ליה למרדכי בתר ד' ולבסוף בתר חמשה', ופירש רש"י:
כשעלה זרובבל מן הגולה ומרדכי עמו מצאו במקום החמישי, לפי שנעשה מרדכי שר בינתיים
יחד חשיבותו בעיני החכמים, עכת"ד עי"ש. הנה כי כן, חשוב היה מרדכי עת אשר היה בסנהדרין
ולמד תורה - יותר מיום שנחמנה לשר בבית המלך והציל עם שלם מציפורניו של המן הרשע
אשר ביקש להשמיד ולהרוג ולאבד את כל היהודים!

וגם הלום איתא התם (מגילה סז, ב) לגבי מצות כיבוד אב ואם: אמר רב יצחק בר שמואל בר
מרתא, גדול תלמוד תורה יותר מכיבוד אב ואם, שכל אותן שנים שהיה יעקב אבינו בבית
עבר לא נענש, עי"ש. ואת הלכה העל כל המורים, ובכללם מרן השו"ע (י"ד סימן רמ סעף
ג). וכן הורה להלן (סעף כה) בשם תרומת הדשן, שאם רצה הבן ללמוד בעיר אחרת מפני
ששם ילמד טוב יותר אין האב יכול למחות בידו, הגם שע"י זה ימנע ממנו מלשמש את אביו

המשך דבר רב העיר במדור "אורות הבשרות"

דבר העורך

טומאת בלק ובלעם

'ויחור אף בלק ויאמר לבלעם ועתה ברח לך אל מקומך,
ויאמר בלעם הנני הולך לעמי לכה איעצך' כתב רש"י כאן
השיא בלעם עצה לבלק להכשיל את ישראל בשיטים,
צריך להבין מדוע בלעם נותן עצות לבלק אחרי שגירש
וביזה אותו 'ברח לך', מבאר ה'בן לאשרי' על פי מש"כ
ה'נועם אלימלך' בלק היה טמא גדול עד שהיה חש
סלידה מכל דבר שבקדושה, ואמר לבלעם לא התקבלה
בקשתך 'תמות נפשי מות ישרים', אלא "ברח" צירוף
אותיות "חורב", תמות מות נבל במיתת חורב, ודע לך
ששרתה עליך קצת רוח הקודש מאמירת הברכות, וקום
ו'ברח לך למקומך' הטבעי למקום הכישוף והטומאה
כדכתיב 'וישוב בלעם למקומו', והנה כשחזר לטינופת
הסטרא אחרא והוסיף טומאה על טומאתו מיד עלה על
דעתו עצת חטא השיטים.

בברכת אבות ואמהות

הרב עוזיאל אדרי

רב המרכז הרפואי "סורוקה"

וק"ק 'שבטי ישראל' שכונה יא' באר שבע

לוח זמנים שבועי

לוח הזמנים מדויק לבאר-שבע	יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	יום שבת
עלות השחר	4:19	4:19	4:20	4:20	4:21	4:22	4:23
זמן סליח ותפילין	4:27	4:27	4:28	4:28	4:29	4:30	4:31
זמנה - חנין חסד	5:52	5:52	5:53	5:53	5:54	5:55	5:55
סיום קריאת שמע	8:32	8:33	8:33	8:33	8:34	8:34	8:35
סיום קריאת שמע	9:15	9:15	9:15	9:15	9:16	9:16	9:17
חצות יום הולל	12:47	12:47	12:47	12:47	12:47	12:47	12:47
מחול גולה	13:22	13:22	13:22	13:22	13:23	13:23	13:23
סוף המנחה	18:38	18:38	18:38	18:38	18:37	18:36	18:36
סוף יום	19:49	19:49	19:49	19:48	19:48	19:47	19:47
צאת הכוכבים	20:06	20:06	20:05	20:05	20:04	20:04	20:03

זמני הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	בלק
הפטרה:	והיה שארית
כניסת השבת:	19:30
יציאת השבת:	20:20
רבינו תם:	21:15

אורות הכשרות

אמז, ע"ש.

יש להתבונן נראות, הרי תשובה היא חתימה מיוחדת שהקב"ה חתר לקבל את השבים – בניגוד לדעת החכמה והנביאים והתורה אשר משאלו כולם מה יעשה החוסא, ופסקו שאין לו תקנה עד שימות. וא"כ היאך תועיל בו תורה במקום שאין התשובה יכולה להועיל לו. והקרב אלי בזה הוא, שגדלה מעלת התורה אשר הופכת את האדם ל'בריה חדשה', עד אשר אין הוא עוד אותו אדם שנמדה עליו הגזירה. וכדרך שאמרו לגבי כוח התפילה במדרש שוחר טוב (תהלים קב): 'אפילו המתים במעשיהם, אם באים ועומדים לפניך בתפילה אחת של ר"ה ויוה"כ ואתה בורא אותם לבריה חדשה', ע"ש. וכיצא בזה מציעו לרבינו יונה שהגדיר את בעל התשובה בלשון איש 'אחר' הוא, וכן מציעו ברמב"ם (הלכות תשובה): 'אמש היה מאוס ומשוקץ וכו' והיום הוא אהוב וחביב ונחמד'...

הנה כי כן עץ ראה ואחן שומעת מסאן, עד כמה גדולה היא מעלת לימוד התורה, אשר שקולה היא כנגד כל המצוות שבתורה, ומצילתו מן היסורים אפילו במקום שהתשובה אינה מועילה בהם. ומי האיש החכם אשר ישמע כל אלה, ולא יתמלא ליבו בחביבות התורה! **ידוע** ומפורסם הסיפור שאירע עם מרן 'מאור ישראל' זצוק"ל, אשר פעם הוצרך לעיין באחד הספרים שהיה מונח במדף העליון בספריה. עלה הרב כדרכו במעלות הסולם עד אשר שכח היכן הוא עומד... ונפל מהסולם. כשהגיע הדבר אל כבוד מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, הודדו לבקרו בבית החולים, ושהה שם שעה ארוכה יחסית כשהוא משתעשע עמו בדברי תורה כנאה וכיאה לשני מאורי הדור בצאתו משם שאלוהו תלמידיו, מדוע שינה ממנהגו והשתהה זמן ארוך כל כך. השיב להם, 'חולה זה אינו דומה לשאר חולים – החולי שלו הוא אהבת תורה!'

הרב יהודה דרעי

הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע
מחלקת הכשרות

הוסרה ההשגחה

"פיצה דומינו"

דרך מצדה 266, ליד תחנת פז, ב"ש.

**ומהיום אין לנו שום פיקוח ואחריות
על המוצרים הנומכרים בעסק הנ"ל**

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע
מחלקת הכשרות

לשאלת רבים

אולמות האירועים בבאר שבע

עומדים תחת כשרות רגילה

למעט אירועים אשר בעלי האירוע

מבקשים השגחה צמודה

"מונפקת תעודה חד פעמית מטעם מחלקת מהדרין"

עם כל פרטי האירוע שהוא בהשגחת מהדרין

**אין אנו אחראים על אמירות למינהם
אלא רק בהצגת תעודה במקום האירוע**

בברכת יאכלו ענוים וישבעו

אורות הפרשה

פרשת בלק על שם רשע

יורא בלק בן ציפור למה נקראת פרשה בתורה על שם גוי רשע בלק שונא ישראל, מבאר רבי מאיר מפרמישלאן ז"ע בדרך צחות אמרו חז"ל "הלכה בידוע עשיו שונא ליעקב", כלומר דע לך שברור ומוחלט הוא שגוי שונא יהודי, אע"פ שעוטף את דבריו במילים יפות של שקר, והגויים שקרנים שאת כל הגזירות הם ממציאים להם אופי של דרך ארץ ומטשטשים את סימני השנאה ששונאים את ישראל, והנה קם גוי אחד בלק ובאומץ לב מודיע בפומבי את האמת שבתוכו את שנאתו העזה ליהודים, אדם רשע כזה שדובר אמת בגלוי ראוי לתת לו כבוד שיקראו פרשה בתורה על שמו על שגילה את מצפונו ליבו הערל ולא התחבא אחרי שקרים וכזבים של עשיית צדק וכדומה.

מדיון מרכז העולמי לטומאת הבישוף

מבאר ה'נ' לאשרי בתחילה בלק היה מואבי והלך ללמוד חכמת הקסמים והכישוף במדיין, שהייתה אז מרכז העולמי לטומאת חכמי הקסם והכישוף של בלעם ובניו, וכמו שמצינו אצל יתרו כמ"ש **האריזל** שיתרו היה גר ממדיין ועבד שם את כל העבודות זרה שבעולם, והיה בקי בכל שורש החיות והכוחות של כל העבודות זרה שבעולם, ומאיזה עולמות של טומאה הם מקבלים חיותם ומה כוחם וטיבם, ויתרו ברחב בינתו השכיל והעמיק וגילה בחקר חוכמתו שלמעשה כל כוחות הקסם והכישוף אין בהם כלום, וכל סוד כוחם הוא משורש ניצוץ קדוש אחד שנפל ונשבה בתוכם ומזה כל חיותם, ועל כן פירש יתרו מכל העבודות זרה שבעולם, ובירר לעצמו את הטוב האמיתי השכינה הקדושה, ונדבק בקדושה שהיא מקור החיות האמיתית של כל העולמות וכל הכוחות כולם, והנה בלק התחכם מאד בחכמת הקסם והכישוף כמבואר באור החיים הקדוש בשם הזוהר שהתחכם עוד יותר מבלעם כעניין הציפור שעשה שנאמר 'בלק בן ציפור', ואע"פ שהיה מואבי המדיינים נמשכו אחרי חוכמתו הרבה בכוחות הקסם והכישוף, ונעשה אז מנסיכי מדיין והמליכו אותו למלך עליהם על מדיין.

"עמל"ק" ראשי תיבות "ע'מרם מ'שה ל'וי ק'הת"

ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אובד, מבאר ה'ברכה משולשת' על פי דברי החתם סופר בספר תורת משה, **"עמל"ק"** ראשי תיבות **"ע'מרם מ'שה ל'וי ק'הת"**, וסופי תיבות **"עמרם מ'שה ל'וי ק'הת"**, ואמצעי התיבות **"ע'מרם מ'שה ל'וי ק'הת"** גימטריה **"קנאות"**, על דרך הכתוב **"תיסרך רעתך"**, שקנאותו של עמלק הרשע הביאה עליו עונש מיתה עולמית, וזה שנאמר **"ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אובד"** **"ראשית"** השם של **"עמלק"** רמזו בראשי תיבות של שמות הצדיקים הגדולים **"ע'מרם מ'שה ל'וי ק'הת"**, ובאחריתו וסופי התיבות של שמות הצדיקים רמזו **"עדי אובד"** **"עמרם מ'שה ל'וי ק'הת"** **"מיתה"**, כן יאבדו כל אויביך ה'.

היצה"ר השטן שרו של עמלק

ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אובד כתב רש"י כל עוד שלא נמחה שמו של עמלק מן העולם, שם הו"ה אינו שלם וכן כסא הכבוד חסר, שנאמר **"כי יד על כס י-ה מלחמה לה"** בעמלק, וצריך להבין למה באמת אין הקב"ה מוחק את עמלק ומניחו זמן רב כזה, מבאר **"הצדיק מרעננה"** זיע"א שאין אומה נופלת עד שמקודם נופל השר המלאך שלה בשמים תחילה, כמ"ש במדרש **תנחומא** אין הקב"ה פורע מהאומה עד שפורע מן השר שלה תחילה, שנאמר **"זהו ביום ההוא יפקוד ה' על צבא המרום במרום ועל מלכי האדמה על האדמה"**, והמלאך השר העמלקי בשמים הוא השטן הס"מ, והנה זמן מפלתו הוא בביאת המשיח, שרק אז בני ישראל יעשו תשובה ויתגברו על יצרם ויכניעו את שרו של עמלק שיינטל כוחו של השטן והיצר הרע, על כן גם מפלת עמלק הגשמי יהיה אז. וזה דכתיב **"ראשית גוים"** האות ג' של **"גוים"** רמזו על **"גמל"**, רמז לדברי **הזוהר הקדוש ברעיה מהימנא** שבחטא אדם הראשון השטן הס"מ היה נחש כמין **גמל**, שזה היה **"הראשית"** שלו של היצר הרע שהתחיל להכשיל את אדם הראשון בחטא, אבל **"ואחריתו"** כשתבוא הגאולה השלימה אז האחרית והסוף שלו, **"עדי אבד"** גימטריה **"צ"א"** כמניין השילוב הידוע של שמות הקודש **"הו"ה אדנות"**, שאז יהיה ה' שלם וכסאו שלם.

שנאתם היוקדת של בלק ובלעם

ויקם בלעם וילך וישב למקומו וגם בלק הלך לדרכו, צריך להבין מדוע אמר ש'בלעם שב למקומו ושבלק הלך לדרכו', לכאורה היה צריך 'וישב בלעם למקומו וגם בלק', ולמה נאמרה האריכות הזאת שבלעם שב למקומו ובלק הלך לדרכו, מבאר רבי **יצחק הכהן הוברמן** זצ"ל שהתורה הקדושה מעידה לנו כאן על גודל שפלות שנאתם של בלק ובלעם לקדושה לעם ישראל ותכלית רשעתם, שאפילו שלאחר שראו את אהבתו של הקב"ה לבניו אהוביו וחיבת ה' לעמו ישראל, איך סיכל עצתם וקילקל זדון מחשבתם, ועוד אדרבא שהוכרחו להוציא מפייהם ולהוסיף להם ברכות, מכל מקום שורשם המושחת הרע גרם להם לשנאה יוקדת שבווערת בליבם ומעבירה אותם על דעתם, וכאשר של עכנאי המפעפע בקירבם לא קיבלו מפלתם ולא נחו ולא שקטו לחפש עוד עצות רעות אולי יוכלו להרע לבני ישראל, על כן כתיב על בלעם **"וילך"** שהלך **"למקומו"** הטבעי, למקום הזהומה והטומאה לטינופת טורא דחשוכי, וגם בלק **"הלך לדרכו"** לבקש להוסיף טומאה על טומאתו כדי לעשות צירופים רעים של קסמים ונחשים שעל ידם יוכל לאבד את הניצוצות הקדושה שנמצאים בידו, שהם כל מלכות בית דוד שהרי יצאה ממנו רות המואביה ודוד המלך.

פניני אור החיים הקדוש

צדיקים אינם מרגישים עמל בתורה ומצוות, ואדרבה זה מחייה אותם

כתב *רבינו האור החיים הקדוש* לפרש הפסוק: 'ולא רָאָה עָמַל בְּיִשְׂרָאֵל' (כג-כא), וזה לשונו: 'נתכוון לומר שהצדיקים הגם שעושים מצוות וכל עסקם בתורה, אינם מרגישים שיש להם עמל, אלא אדרבה כאדם המרוויח וכאדם המשתעשע בשעשועים לרוב חשקם בתורה'. ובפרשת יתרו (יח-כג) כתב רבינו הקדוש: 'אין ממדת הצדיקים להקל מעליהם המצוות הגם כי ייעף וכי ייגע, כי אדם לעמל יולד' (איובה) - בעמלה של מצוה'. ובפרשת ראה (יא-כו) מפרש רבינו הקדוש את הפסוק: 'את הברכה אשר תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹת ה' אֱלֹהֵיכֶם' שעצם הדבר שאדם זוכה לשמוע דברי תורה, זה הברכה בעצמה ואין צריך לברכות נוספות, וכל השאר זה רק בונסים. ואינו צריך לצפות לשום שכר, ואדרבה הוא צריך לשלם לה' על התורה המתוקה שנתן לנו. וז"ל של רבינו הקדוש: 'השמיעה בתורה הוא תענוג מופלא ומחייה הנפש כאומרו 'שמעו ותחי נפשכם', והמרגיש בטעם התורה תשיחנו ונפשו, כי עליו לשלם גמול טוב לנותן מתנה טובה מופלאת, ואין צריך לומר שאין לתבוע שכר עליה'.

בכל שנה בליל הסדר יוצאים נשמות ישראל מקליפת מצרים

כתב רבינו האור החיים הקדוש, וזה לשונו: 'אמרו יודעי פנימיות התורה, שכל ליל פסח מתבררים כוחות הקדושה מהקליפה, ונוספים בעם בני ישראל, והיא הבחינה עצמה של יציאת מצרים'. ובה מפרש רבינו הקדוש את לשון הפסוק 'אל מוֹצֵיָאֵם מִמִּצְרַיִם' (כג-כב) שהוא לשון הווה, ולא אמר 'הוציאם' לשון עבר, כי האמת הוא שיציאת מצרים מתחדשת ומתקיימת בכל שנה באותו זיכרון וכוח כמו שהיה בשעת יציאת מצרים. ובפרשת בא (יב-מב) מפרש רבינו הקדוש את הפסוק 'לִיל שְׁמֵרַיִם הָיָה' לה' הוציאם מארץ מצרים, הוא הלילה הזה לה' שְׁמֵרַיִם לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹתָם'. ולכאורה מדוע? יש כאן כפל ואריכות לשון, ומפרש רבינו הקדוש שהכוונה שהוא 'ליל שימורים לזרותם' שיש בה כוח לעורר ולהביא את הגאולה העתידה, וכמו שאמרו חכמים 'בניסן נגאלו ובניסן עתידין ליגאל', כי מתעורר הכוח והזכות של יציאת מצרים, וכמו שנאמר 'כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות. וז"ל של רבינו הקדוש: 'כנגד גאולה העתידה, אמר 'שימורים לכל בני ישראל לדורותם' פירוש, לסוף הדורות, בעגלא ובזמן.

ארבע דרגות בלומדי תורה - במשל ונמשל

בפרשתנו נמשלו לומדי ומקימי התורה לארבעה דברים שונים, כמו שנאמר *כְּנַחֲלִים נְטִיז כְּגֵזַת עֲלֵי נֶהָר כְּאֵהָלִים נָטַע יְהוָה כְּאֲרָזִים עֲלֵי מִים* (פרק כד פסוק ו')

הרי לפנינו ארבע משלים: 1. נחלים | 2. גנות | 3. אהלים | 4. ארזים ומבאר *רבינו האור החיים הקדוש* ביאור מתוק מדבש, שישנם ארבע דרגות בחכמי ישראל:

- לומדים ומלמדים לאחרים, והם הולכים ומחזרים אחרי אחרים ללמוד.
- לומדים ומלמדים לאחרים, אבל אינם הולכים ללמוד, אלא אפשר לבוא אליהם וללמוד מהם.
- לומדים לעצמם, אבל אינם מלמדים לאחרים.
- אינם לומדים בכלל, אבל מחזיקים לומדי תורה ונטילים שכר בלימודם.

על זה מרמזים ארבעה המשלים הנמצאים

- א. 'כנחלים נטיוז': כמו הנחל שהולך וזורם, כך הם הולכים ללמוד לאחרים 'תורה' הנקראת מים.
- ב. 'כגזת עלי נהר': שנטוע בו פירות וכל הרוצה בא ונהנה, כך הם יושבים במקומם וכל הרוצה יבוא אצלם כדי ללמוד.
- ג. 'כאהלים נטע': שהוא יושב באהל בקביעות, אך יושב לעצמו.
- ד. כארזים עלי מים: הם מחזיקי תורה שאמנם הם 'ארזים' שאינם עושים פירות כיון שאינם עוסקים בתורה, אמנם יש להם גבורה וזכות כמו 'ארז' בזכות 'עלי מים' שעל ידם התלמיד חכם לומד תורה הנמשלה למים.

עוד מוסיף רבינו הקדוש, שכמה שאדם עוסק יותר בתורה בהתמדה, הוא נהיה יותר מחובר עם התורה בשורשה וניקתה, כמו בנטיעה, ולכן אמר 'כאהלים נטע' ה'.

יהי רצון שזכות הצדיק תגן בעד כל עם ישראל אמן ואמן

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של מורנו המרא דאתרא הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א

הלכות בשר וחלב (המשך)

- ש. - האם שיעור החלב המרוכז באבקה נמדד גם במים המהול בה.
- ת. - נחלקו הפוסקים האחרונים כיצד משערין את החלב המרוכז באבקה: י"א שיש לאמוד גם את המים שנמהל באבקה עד כדי הפיכתו לחלב, כלומר אם יש בכפית אבקה כדי להפוך כוס של מים לחלב אזי צריך ששים כנגד כל המים שבכוס. וי"א שא"צ לשער אלא ששים כנגד האבקה. ולפי הנראה המיקל בזה יש לו על מי לסמוך.
- ש. - האם תערובת החלב בלחם יש בו משום ביטול איסור לכתחילה.
- ת. - גם בזה נחלקו הפוסקים: י"א שאין לערב חלב בעיסה אפילו פחות משישים, מפני שהוא מבטל איסור לכתחילה. אך י"א שאין בזה משום ביטול איסור לכתחילה, משום שהוא ביטול היתר והיתר. ועל כן גם בזאת יאמר, שהמיקל בזה יש לו על מי לסמוך.
- ש. - האם מותר לבטל איסור לכתחילה על ידי גוי.
- ת. - עכו"ם שביטל האיסור בשישים שלא בשליחות ישראל, רבו הפוסקים המתירים, וכ"נ עיקר בדעת השו"ע. ועכ"פ אם נתקיימו בו תרתי לקולא, כגון שהביטול היה היתר בהיתר וגם נעשה ע"י גוי, יש לנו צד גדול להקל בו לדעת רוב הפוסקים ובכללם השו"ע והרמ"א.
- ש. - האם איסור חלב נכדי כולל גם אבקת חלב.
- ת. - לדעת רבים מן הפוסקים האחרונים, אין להחמיר באבקת חלב עכו"ם (במקום שאין לחוש לחלב טמא). אך יש המחמירים גם באבקת חלב - כדיון חלב עכו"ם. והמחמיר בזה תבוא עליו ברכה.
- ש. - האם במקום שאין לחוש לחלב טמא יש להקל בחלב נכדי.
- ת. - יש אומרים כיון שבזה"ז אין לחוש לחלב טמא, הרי שבטלה נזירת חכמים בחלב עכו"ם. אך י"א דאע"פ שהטעם בטל מ"מ הגזירה לא בטלה לפי שהיתה במנין. ולפי הנראה, יש לחוש לדעת המחמירים במקום האפשר.
- ש. - האם 'מילתא דעבידא לטעמא' לא בטיל גם כשברור שאינו גו"ט בתבשיל.
- ת. - גם דברים דעבידי לטעמא כגון תבלינים וכדו', בטלים בשישים כל שידוע בבירור שאינם נותנים טעם בקדירה. אבל כל שמורגש בהם הטעם הקדירה אסורה, אע"פ שהיה בקדירה יותר משישים כנגדם.
- ש. - האם דין זה נוהג בכל דבר המיועד לטעם או רק בתבלין ופלפלון.
- ת. - דין 'מילתא דעבידא לטעמא', אינו נוהג אלא בתבלין ופלפלון. אבל שומן של איסור או שאר דברים דעבידי לטעמא, בטלים הם בשישים כשאין איסורים אע"פ שמורגש טעמם בקדירה.
- ש. - מה הדין בזה לגבי 'מילתא דעבידא לחזותא'.
- ת. - מילתא דעבידא לחזותא, כל זמן שחזותו מוכיחה עליו, אינו בטל אפילו באלף.
- ש. - האם דין זה נוהג גם באיסור בשר וחלב.
- ת. - דין 'חזותא' אינו נוהג אלא כשהאיסור הוא מחמת עצמו, אבל בשר וחלב שאינם אסורים מצד עצמם בטלים בשישים.
- ש. - האם יש לחוש למראה הלחם או כיתוב באריזה משום מראות העין.
- ת. - לפי הנראה בדעת רוב הפוסקים, אין לנו לגזור משום מראית העין, זולת מה שנתבאר בש"ס להדיא. לפיכך לחם שמעורב בו חלב פחות משישים ונתקיימו בו כל תנאי ההיתר הנז"ל, אין לאוסרו משום מראה או משום הכיתוב וציור שע"ג אריזתו.

אור החיים הקדוש והחיד"א

רבי חיים יוסף קאדור אזולאי, הלוא הוא החיד"א, התייצב לפני רבו, האור החיים הקדוש, בלב נרגש. לאחר שנים שבהן שמע תורה מפיו ויצק מים על ידיו, גמלה בלבו החלטה לעלות לארץ-ישראל ולהתמסר שם לתורה ולעבודת הבורא.

ה'אור החיים' שמח על החלטתו זו של תלמידו האהוב, אך מפני שהיה קשור אליו מאוד, ביקשו כי ישהה במחיצתו עוד ימים אחדים ורק לאחר מכן יצא לדרכו. התלמיד נענה לרבו ברצון. באותם ימים מועטים זכה לקבל מפי רבו סודות תורה ודברי חכמה, אשר כמותם לא זכה לשמוע מעולם. לבסוף הגיע יום הפרידה. לפני שעזב החיד"א את בית רבו, פנה אליו ה'אור החיים' בבקשה אישית מיוחדת. הוא חשית לו פתק חתום ואמר: "בהגיעך לארץ-הקודש, לך-נא אל שריד בית-תפארתנו והכנס את הפתק הזה בין חרכי אבניו הקדושות". התלמיד הבטיח למלא את הבקשה, טמן את הפתק בכיסו ויצא לדרכו. שבועות וחודשים עשה החיד"א בדרכו מלאת החתחתים. לבסוף הגיע אל משאת-נפשו, אל ארץ-הקודש. הוא עשה את צעדיו לכיוון ירושלים, ובהרגשת אושר והודיה לה', קבע בה את משכנו. בדרכו לירושלים גמלה בלבו החלטה נחושה: כאן בארץ-ישראל לא ייהנה ממתנת בשריודם, אלא יעבוד בעצמו לפרנסתו. הוא הלך לשוק ורכש בדמיו המועטים והאחרונים סוס ועגלה.

הסוס כבר היה זקן, והעגלה אף היא לא הייתה חדשה, אך הם איפשרו לו להתפרנס בדוחק. הוא החל לעבוד כמעביר סחורות ממקום למקום, ובמשך הזמן יצר לו חוג לקוחות קבוע. מדי יום, כשהיה עושה די כסף למחייתו, היה החיד"א נכנס לבית המדרש הספרדי בירושלים ומבלה את יתרת זמנו בלימוד התורה. איש מבאי בית-המדרש לא שם לב יותר מדי ליהודי הצעיר שהצטנף לו בפניו ועיין בספר זה או אחר. גם החיד"א, מצידו, עשה כל מאמץ כדי שלא לבלוט בתוך הקהל. כל מי שהתעניין בו ובמוצאו, נענה מפיו בחצאי תשובות בלתי-ברורות. כך ניהל החיד"א את חייו בשקט ובצנעה לאורך זמן. יום אחד פקדה אותו צרה בלתי-צפויה. בעיצומה של הובלת משא כבד, כרע לפתע סוסו הזקן ומת. צער רב מילא את לבו של החיד"א על מטה-לחמו שנשבר. כסף לקניית סוס חדש – לא היה בידו. מה יעשה עתה, הרהר בצער, היצטרך חלילה לבריות!! יותר משדאג לעתידו הכלכלי, ציער אותו עצם הדבר שקרה לו. הוא

הילולת "אור החיים" הקדוש - טו' תמוז רבינו חיים בן עטר זצוקללה"ה

הלימוד בספר 'אור החיים' הקדוש פועל ישועות רבות

ה'אור החיים' הקדוש הסתלק במוצאי שבת ט"ו תמוז בתחילת הלילה, ואז במעוזו הבעל שם טוב הקדוש נטל ידיו לסעודה שלישית ששם היה עוד לפני השקיעה, ואמר כבה הנר המערבי רבינו האור החיים הקדוש הסתלק, בהסבירו שהכוונות של נטילת ידים נמסרים רק לצדיק אחד בדור, זה היה אצל האור החיים הקדוש וכשנטלתי ידים לסעודה שלישית לפתע קיבלתי את הכוונות האלו, מיד הבנתי שהסתלק האור החיים הקדוש.

מגן על העיר וסגולה לרפואה

רבי פינחס מקוריץ זיע"א אמר הספר אור החיים הקדוש מאיר באורו את כל העיר בה נמצא הספר, וכאשר בנו היה חולה יעץ לו ללמוד בספר אור החיים הקדוש כסגולה לרפואה שלימה והתרפא מיד.

מאיר את הנשמה

הגה"ק "יסוד העבודה" מסלוניק זיע"א אמר ספר אור החיים הקדוש מאיר את נשמת האדם כמו ספר הזוהר הקדוש. הדרת שפעת יקרת אור תורתו רבי לוי יצחק מברדיטשוב זיע"א כתב ספר אור החיים הקדוש "רבים שתו מבאר מים חיים שיצא מאותו צדיק, המאור הגדול גאון הגאונים הרב המופלא חסידא קדישא, אשר מודעת זאת בכל הארץ את יקר תפארת גדולתו והדרת שפעת יקרת אור תורתו ויראתו".

דבריו רוח הקודש

הגה"ק הערבי נח"ל זיע"א כתב "רוח אפינו ספר אור החיים הקדוש וכל דבריו רוח הקודש".

מטהר את הנשמה

רבי ישראל מרח"ץ זיע"א אמר לימוד ספר אור החיים הקדוש מסוגל לטהר את הנשמה.

ספר אור החיים הקדוש לפני הקידוש

בנו רבי דוד מטשורטקוב זיע"א היה לומד כל ליל שבת לפני הקידוש את ספר אור החיים הקדוש על הפרשה, החסידים ידעו מתי הרבי האדמו"ר יכנס לעריכת השולחן בהתאם להיקף הפירוש על הפרשה.

כמעט ובא המשיח

רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א כתב בשם הבעל שם טוב הקדוש שנשמת האור החיים הקדוש רוח דוד המלך של אצילות, ובכל לילה היה שומע תורה מפי הקב"ה, ורוב גודל קדושתו אי אפשר לכתוב, והיה מיוודי מרכבה העליונה, וגילו לו נשמות ומדרגות רוח הקודש של אמת, והבעל שם טוב שהיה נפש דוד המלך של אצילות רצה מאד והשתדל והתאמץ בכל חייו להיפגש עימו, שיתקשרו יחדיו נפש ורוח של דוד המלך של אצילות, ועל ידי זה יתגלה נשמה וחיה של דוד המלך של אצילות, ותבוא הגאולה השלימה ויתגלה משיח צדקנו יחידה של דוד המלך של אצילות, אך לא הסתייעא מילתא.

תפילת האור החיים הקדוש:

יהי רצון מלפניך אבינו מלכנו
ידיות אור נפשינו רוחנו ונשמתנו
למען ברייתך אשר כרת לשלש עשרה מידות
שאינן חוזרות ריקם מלפניך,
זכור אהבתנו וחיבתנו
והשב שכינתך לבית קודשינו
והחזר להשתעשע בנו כימי קדם,
כי קשה פרידתך ממנו
כפרידת נפשינו מרוחנו.
המו מעינו וכלתה נפשינו
אל באולת שכינתך
מתחננים ובוכים לפניך ד' אב הרחמן
על גלות השכינה
הושיעה ד' שכינתך ודבק נפשינו רוחינו
ונשמתנו וייעול מלכינו בהיכלא
אמן כן יהי רצון!

באדיבות אתר הרב - harav.org

שבת שלום

לעילוי נשמת

הרב יוסף שלמה טריקי זצ"ל

בר עליה ז"ל

והרבנית רחל טריקי ע"ה

בת סימני ז"ל

חשש כי נכשל בחטא כלשהו וכי בגללו נענש מן השמים. במשך ימים מספר הסתגר החיד"א בביתו, הסתגף ועסק בתורה ובתפילה, כדי לכפר על העוון הבלתי-יודע שגרם לצרה שניחתה עליו.

יום אחד פשפש פאקראי באחד מכיסי בגדיו הישנים, וידו חשה לפתע בנייר מקופל. כשהוציא את הנייר ממעמקי הכיס, עבר זעזוע בכל גופו. היה זה הפתק אשר רבו ה'אור החיים' מסר לידינו כדי שיטמינו בין אבני הכותל! הוא לא היה יכול לסלוח לעצמו על זלולו בבקשת רבו. בעצם, הוא גם לא הבין כיצד נשתכח הדבר מלבו. עתה היה בטוח, ששיכחה זו ששכח לציית לדברי רבו, היא-היא החטא שבעטיו נענש.

חיש-מהר הודרו החיד"א לגשת אל הכותל המערבי ושם תחב את הפתקה עמוק-עמוק בין האבנים הגדולות. לאחר מעשהו זה חש הקלה מסויימת, ובתחושה זו פנה לשוב לבית-המדרש.

עם הופעתו על מפתן בית-המדרש, הופנו לעברו עיני כל הציבור. כמה מן היושבים במקום ניגשו אליו ולחצו את ידו לשלום. הם אף שאלוהו לשמו ולמעשיו בעיר.

החיד"א המופתע לא ידע את נפשו: הלוא זמן ממושך הוא פוקד את בית-המדרש הזה ומעולם לא שם אליו איש לב, והנה היום הכול מתעניינים בו!!

כששאל את האנשים מה יום מיומנים, הודו הללו כי אכן פניו מוכרות להם, אך עתה הם רואים בו אדם אחר לגמרי. זיו מיוחד שורה על פניו, והם בטוחים שאין הוא אדם מן השוק אלא איש שמשכמו ומעלה.

בבית-המדרש ישב אותה שעה גם ה'חכם-באשי', הלוא הוא רבה הראשי של העדה הספרדית. אף הוא היה בין הניגשים לקבל את פניו של החיד"א, מכיוון שגם הוא התרשם ממראה פניו. כשנתפזרו האנשים איש-איש למקומו, פנה ה'חכם-באשי' אל החיד"א וביקשו לספר לו במה זכה כי פניו יאירו באור כה מיוחד.

החיד"א, שהיה מופתע מכל העניין, לא ידע מה להשיב, אך סיפר בכנות את מעשה הפתקה והשליחות שקיבל מאת ה'אור החיים' הקדוש, כשסיים את סיפורו, ביקשו ה'חכם-באשי' לגלות לו היכן הטמין את הפתק, והביע את רצונו לחזות בעיניו בכתב-יד-קודשו של ה'אור החיים'. תחילה ניסה החיד"א להתחמק מבקשתו של ה'חכם-באשי', אך כשהפציר בו שוב ושוב, נאות לו.

יחדיו צעדו החיד"א וה'חכם-באשי' לעבר הכותל המערבי. ה'חכם-באשי' הוציא את הפתקה ממקומה ופתחה. על הנייר הופיעו מלים יחידות: "מבקש אנוכי כי תבוא לעזרת תלמידי הקדוש בשעת מצוקתו..."

למחרת היום הוכתר החיד"א לרב ומורה-צדק בירושלים עיר-הקודש.